

Taloustyöryhmän toiminnan raportointi

722/00.02.12.02/2021

Kaupunginhallitus 15.03.2021 § 132

Valmistelija: talousjohtaja Anna-Kristiina Korhonen, p. 040 590 7195, anna-kristiina.korhonen@salo.fi, hankintapäällikkö Päivi Kohvakka, p. 044 778 5011, paivi.kohvakka@salo.fi.

Kaupunginhallituksen asettama taloustyöryhmän työstä ja toiminnasta on valmisteltu raportti, joka on esityslistan liitteenä. Raportissa on kuvattu taloustyöryhmän toiminta ja tehtävät, talouden ennuste vuosille 2021-2023 sekä keskeiset toimenpide-ehdotukset liittyen talouden tasapainottamiseen. Raportin liitteinä esityslistalla on työryhmän päivitetty toimintasuunnitelma sekä oheismateriaalina talouden ennuste, sivistyspalvelujen talousvaikutukset, kaikki toimenpide-ehdotukset palvelualueittain sekä tunnistetut selvitettävät toimenpiteet.

Kaupunginhallitus nimesi taloustyöryhmän 158 § 8.4.2019 ja antoi sille seuraavat tehtävät:

- tehdä ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi pitkällä aikavälillä
- seurata tasapainottamisen toteutumista
- tarkastella käyttötalouden ja investointien kehitystä suunnitteluvuosina ja
- tehdä toimenpidesuosituksia kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja tulojen lisäämiseksi.

Taloustyöryhmä on aloittanut toimintansa toukokuussa 2019 ja hyväksynyt ensimmäisessä kokouksessaan toimintasuunnitelman. Taloustyöryhmä on kokoontunut helmikuun 2021 alkuun mennessä säännöllisesti 15 kertaa. Työryhmä on toiminut kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tukena talouden tasapainottamisen valmistelutyössä. Taloustyöryhmän tehtävänannosta selviää, että taloustyöryhmällä ei ole kaupunginhallituksen nimeämänä sellaisia operatiivisia tehtäviä tai velvoitteita, joilla se voisi puuttua tai ohjata hallintosäännössä kaupunginvaltuuston itseltään hallintokunnille luovuttamia yksittäisiä tehtäviä tai toimivaltaa. Taloustyöryhmän pöytäkirjat ovat luottamushenkilöjen käytettävissä luottamushenkilöintrassa.

Taloustyöryhmä on käsitellyt kokouksissaan Salon kaupungin toiminnan ja talouden kehystä vuosille 2020 -2022, verotuloja ja valtionosuuksia sekä kärkihankkeita ja elinvoimatekijöitä yleisesti ottaen. Keskeisimpänä tekijänä taloustyöryhmä on käynyt läpi toiminnan tehostamisen ja rakenteellisten muutosten mahdollisuudet eri palvelualueiden osalta. Tältä osin taloustyöryhmä on käynyt läpi palvelualueen tarjoamat palvelut ja niiden tuotantotavat, kustannusvertailut muihin kuntiin, käytössä olevat tilaratkaisut, palvelualueen yksikön henkilöstömäärän ja sen kehityksen sekä palvelualueen ehdotukset toiminnan tehostamiseksi tai kehittämiseksi. Taloustyöryhmä on näissä kohdin antanut erilaisia ohjeita ja

evästyksiä asioiden jatkovalmisteluun. Taloustyöryhmä on painottanut työssään yhteistyötä toimialojen kanssa ja pitänyt tärkeänä, että toimialat ja lautakunnat osallistuvat valmisteluun.

Salon kaupungin yleisinä haasteina ovat asukasluvun laskeminen, väestön vanheneminen ja syntyvyyden lasku. Nämä kaikki aiheuttavat suuria muutoksia kaupungin talouteen, palveluihin ja palvelurakenteeseen. Maaliskuussa 2020 alkanut koronapandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikutti olennaisesti kuntien toimintaan ja talouteen vuonna 2020 sekä tulee vaikuttamaan myös seuraavina vuosina. Poikkeustilanteen johdosta taloudellinen tilanne on epävarma ja tuo lisää taloudellista haastetta jo entisestään vaikeassa tilanteessa olevaan kuntatalouteen ja sen ennustamiseen. Vuonna 2020 kaupunki on saanut valtion tukitoimenpiteinä merkittävän määrän valtionosuuksia ja -avustuksia sekä määräaikaista yhteisöveron jako-osuuden korotusta, jotka parantavat hetkellisesti vuoden 2020 taloutta.

Raportin oheismateriaalina on laadittu talouden ennuste vuosille 2021-2023. Ennusteeseen on otettu mukaan tilinpäätösennuste vuodelle 2020. Raportissa on esitetty myös vuoden 2020 talouden tunnuslukuja, jotka täsmentyvät tilinpäätöksen valmistuttua. Yhteenvedon voidaan todeta, että rakenteellinen alijäämä säilyy myös tulevina vuosina keskimäärin 10 miljoonan euron suuruisena. Suurimpana haasteena vuosille 2021–2023 on menojen sopeuttaminen vastaavalle tulotasolle sekä talouden tasapainottaminen. Talouden tasapainottaminen ei onnistu ilman toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia. Tasapainosuunnitelmaa laaditaan keskellä haastavaa tilannetta, kun samanaikaisesti tulevaisuus on poikkeustilanteen vaikutusten osalta epävarmaa. Merkittävä vaikutus on myös mahdollisella sote-uudistuksen etenemisellä, jonka yksityiskohtaisia vaikutuksia ei tällä hetkellä ole tiedossa.

Vuoden 2021 talousarviossa on esitetty ne talouden tasapainottamiseen liittyvät selvitykset ja toimenpiteet, jotka on päätetty käynnistää. Tämän lisäksi taloustyöryhmä on nostanut raportissa esiin muita rakenteellisia kokonaisuuksia. Vuoden 2021 alussa on aloitettu kaupungin strategian arviointi- ja päivitystyö. Strategian päivittämisen yhteydessä ja valmistelutyön edetessä edistetään samanaikaisesti myös tasapainosuunnitelman valmistelua, siten että tasapainosuunnitelma olisi hyväksyttävissä vuoden 2021 syksyllä. Talousarviossa 2021 on todettu, että tasapainosuunnitelma hyväksytään valtuustossa syksyllä 2021.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää merkitä taloustyöryhmän raportin tiedoksi. Työryhmän tuottamaa aineistoa hyödynnetään tulevassa strategia- ja talousohjelmatyössä.

Päätös:

Marko Tapio teki seuraavan täydennysehdotuksen: Kaupunginhallitus päättää merkitä taloustyöryhmän raportin tiedoksi. Työryhmän tuottamaa aineistoa hyödynnetään soveltuvin osin tulevassa strategia- ja

talousohjelmatyössä.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana oli tehty yksi täydennysehdotus, joka raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.